

מחשבה קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן

ביצה דף מ

עניין: מדבריות ובייתות

בן יהוידע

ולכן נרמז כאן ארבעות בן. ונ"ל צמ"ד לכן מסכתא זו נקראת צפי הכל צמ"ד וקשה דהו"ל לקראת צמ"ד יו"ט וכן היא נקראת במקלת צמפרי הראשונים אך נראה בחרו לקרואה צמ"ד בתיבה הראשנה של המשנה לרמזו כמו שהתרגולת דרכה להוליד צמ"ד בכל יום כן הלומד מסכתא יוליד ממנה חדשי תורה בכל יום וכמו שהבינה נולד ממנה אפרוח כן חדשי תורה חדש נולד מחידוש ע"ד שאמרו צינה שמצין דבר מחוך דבר. גם

בניהו

ונראה לפרש דרך רמז בצרייתא כי אנשי ישראל נתלקים לשני כיתות כה אחת הם תלמידי חכמים, ואו נקראים מדבריות כי עסקם ומלאכתם דיבור, וכמ"ש בזה"ק בהקדמת בראשית דף יו"ד ע"כ מי זאת עולה מן המדבר דדריש לה לשון דבור, כד"א ומוזכרך נאחז בהוא דבור בשפון איבי עולה וכו' ע"ש. וכת השניה הם בעלי בתים שהם העשירים העוסקים לאורך פרנסת בתיהם, וארנקראים בייתות. ואמר מדבריות או החכמים כל שיואלאו בפסח כלומר צפה סח דכתיב בצעלי תורה כי חיים הם למואלהים למואלאם צפה, ורועות באפר פרנסתם דלה ורזה מאד כמ"ש התנא כן היא דרכה של תורה פת במלח תאכל ומים במשורה תשתה ועל הארץ תישן ובתורה אחת עמל, וכן מלינו מפורש על כמה תנאים שהיה מאכלם פחות שבמאכלים ואין נהנים מהנאות עוה"ז, ורמז"ד מאכלו קב חרובין משבת לשבת, וחוקיה הע"ה היתה סעודהו ירק, וכן בכלהו רבנן, וזהו באפר סעודה פחותה, או באפר בהפוך אחוון באפר שיונקים מן התפארת בכוור ואתם הדבקים בזה' אהיכם, ונכנסות ברביעה הראשנה, כי ידוע ד' חלקים יש לתורה שהם פרד"ס, וכך סדרם לפי מעלתם הסוד רביעה ראשונה, הדרש רביעה שניה והוא בנגלה, והרמז רביעה שלישית, והפסח רביעה רביעית, ושלש אה הם בחלק הנגלה והם מלבד שעוסקים בחלק הנגלה בשלשה הנו' לא גם נכנסים ברביעה ראשונה הוא חלק הסוד הנסתה, ואו הן בייתות או העשירים בעלי בתים כל שיואלאו ורועות חוץ לתחום שעסקם בעוה"ז שהוא חוץ לתחום עסק התורה שנחנה לנו מן הבינה שהיא נקראת תחום חותם חומת כידוע, אך על ידי עסקם באמונה וגם מחזיקים ביד ת"ח באות ולנות בתוך התחום שיש להם חלק בעסק התורה, כמ"ש רז"ל עמיד הקב"ה לעשות לל וחופה בצעלי המלות עם בעלי תורה, שנאמר כי כלל החכמה כלל הכסף, שגם הם חלקם **בחיים** :